

Els rentadors de Cambrils

Al llarg dels temps, Cambrils ha disposat de diversos rentadors públics i privats.

Tant a la vila com a la platja, els propietaris d'alguns horts obrien les seves portes per tal que les dones acudissin a rentar la roba a les basses.

Segons els testimonis orals, a la vila s'utilitzaven de manera regular els rentadors de l'hort de la Morícia (a la zona del carrer Foix), de l'hort del Llimó (a la cantonada entre els carrers Creus i Rovira) i de l'hort del Tivissa (a la plaça Marianao). Aquests últims van estar en actiu fins a començaments de la dècada de 1960.

A la platja, les dones que vivien a la zona de ponent acudien a rentar un hort vora el pont de la via (a l'actual carrer Extremadura). Aquesta bassa era descoberta i va desaparèixer a causa de la urbanització de l'Eixample-platja. També utilitzaven la bassa de l'hort del Mig o del General, al carrer de Sant Jordi, que estava coberta.

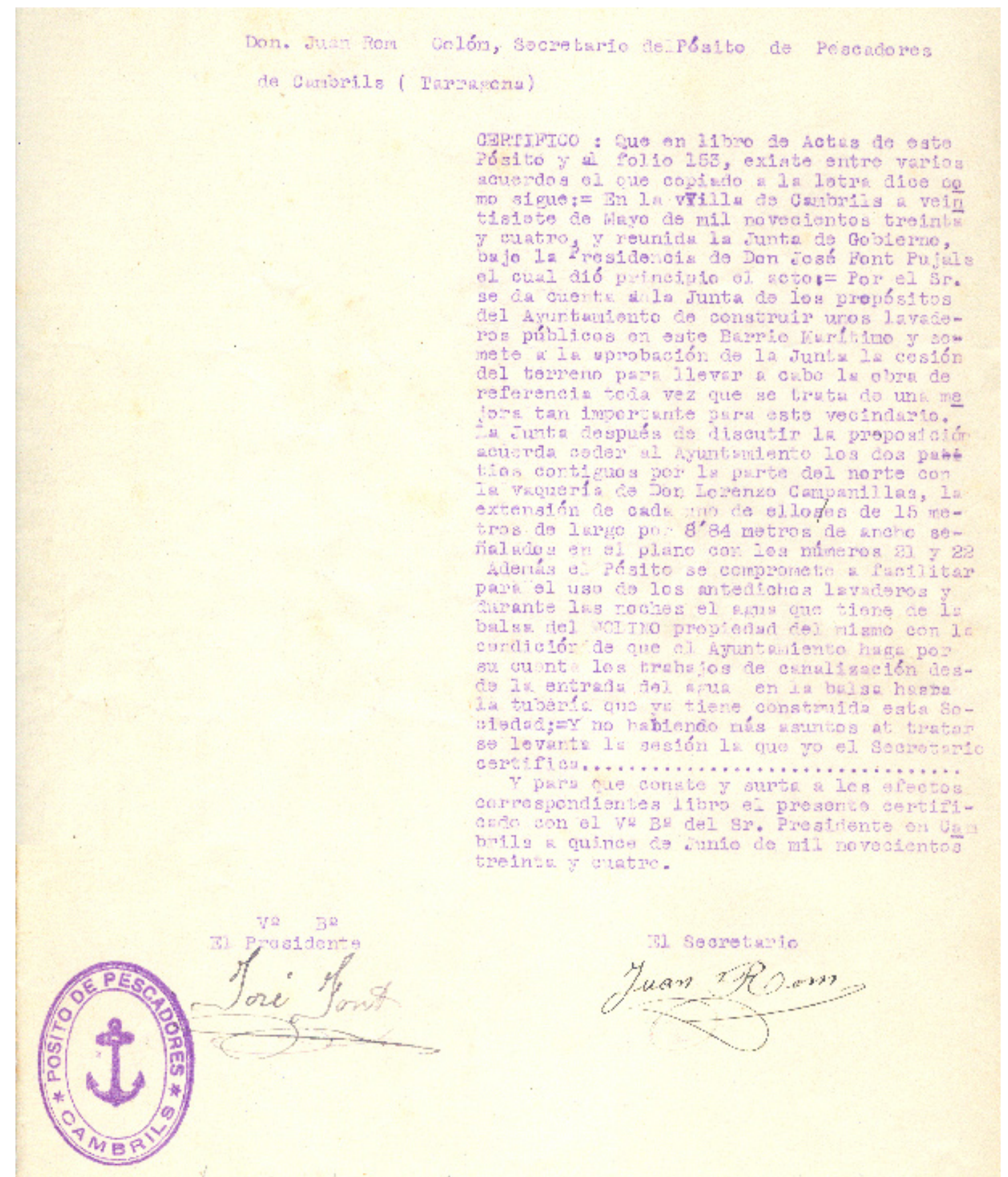
Dones rentant a la bassa de l'hort del Tivissa.
Arxiu Municipal de Cambrils. Cedida per Ramon Ortiga.
Núm. reg. 8929-2

A partir de 1934, la platja va comptar amb rentadors públics. L'Ajuntament va encarregar la seva construcció a l'arquitecte Antoni Pujol i Sevil. La Societat Pòsit de Pescadors va cedir els terrenys on s'havien de construir i l'aigua.

Els solars eren al carrer de Sant Pere, en una zona que en aquells anys s'estava començant a urbanitzar. L'aigua se subministrava durant les nits i provenia de la bassa del molí d'Avall, que estava ubicat a poca distància, entre les actuals places de la Concòrdia i d'Aragó, i que en aquell moment també pertanyia al Pòsit.

Els rentadors comptaven amb un espai separat per a rentar la roba de les persones afectades per malalties infeccioses. Durant la Guerra Civil, cada dissabte es tancaven a l'ús públic i només s'utilitzaven per a rentar roba dels soldats del front. La resta de la setmana hi podien continuar anant les dones del barri.

Es van utilitzar fins a mitjan dècada de 1980 i van ser enderrocats la primavera de l'any 2003. Actualment, en el seu emplaçament s'hi alça el Centre Cívic les Basses.

Certificat de l'acord de la Societat Pòsit de Pescadors pel qual cedien a l'Ajuntament de Cambrils els terrenys i l'aigua per als rentadors que s'havien de construir a la platja
Arxiu Municipal de Cambrils. Sèrie Aigües, fonts públiques i safareigs. Sign. Top. 291.1

Vora la riera d'Alforja hi va haver dos rentadors.

Els més antics eren situats al raval de Gràcia, vora la font de la Riera. Segurament es corresponen als que va construir l'Ajuntament l'any 1817 en resposta a *“los clamores de los vecinos de la presente villa [con] motivo de no tener a donde acudir para poder lavar sus ropas”*, ja que les basses públiques i privades que existien fins llavors havien deixat de rebre aigua. L'acta del Ple del 28 de juliol d'aquell any recull l'acord de construcció dels nous rentadors, d'enderrocament dels vells i de venda del seu solar per poder finançar les obres.

Tal com van arribar al segle XX, els rentadors de la font de la Riera estaven ubicats darrera la font i a un nivell més baix que el carrer. Van ser enderrocats a mitjan de la dècada de 1960; la fotografia de la dreta mostra l'estat en què es trobava el solar uns anys després.

Els altres rentadors eren al passeig Albert, vora l'actual Escola de Música. Es van construir a inicis del segle XX i, com es pot apreciar a la fotografia de l'esquerra, inicialment estaven a l'aire lliure però a mitjan segle XX es van cobrir.

Van estar en actiu fins a la dècada de 1990. Uns anys després l'edifici va ser enderrocats.

El solar on hi havia hagut els rentadors de la font de la Riera, alguns anys després del seu enderrocament.

Autor: Ramon Ortiga Vidal (Cap a 1965).

Arxiu Municipal de Cambrils. Cedida per Ramon Ortiga Vidal.

Els rentadors del passeig Albert, vora la riera d'Alforja, quan estaven descoberts.

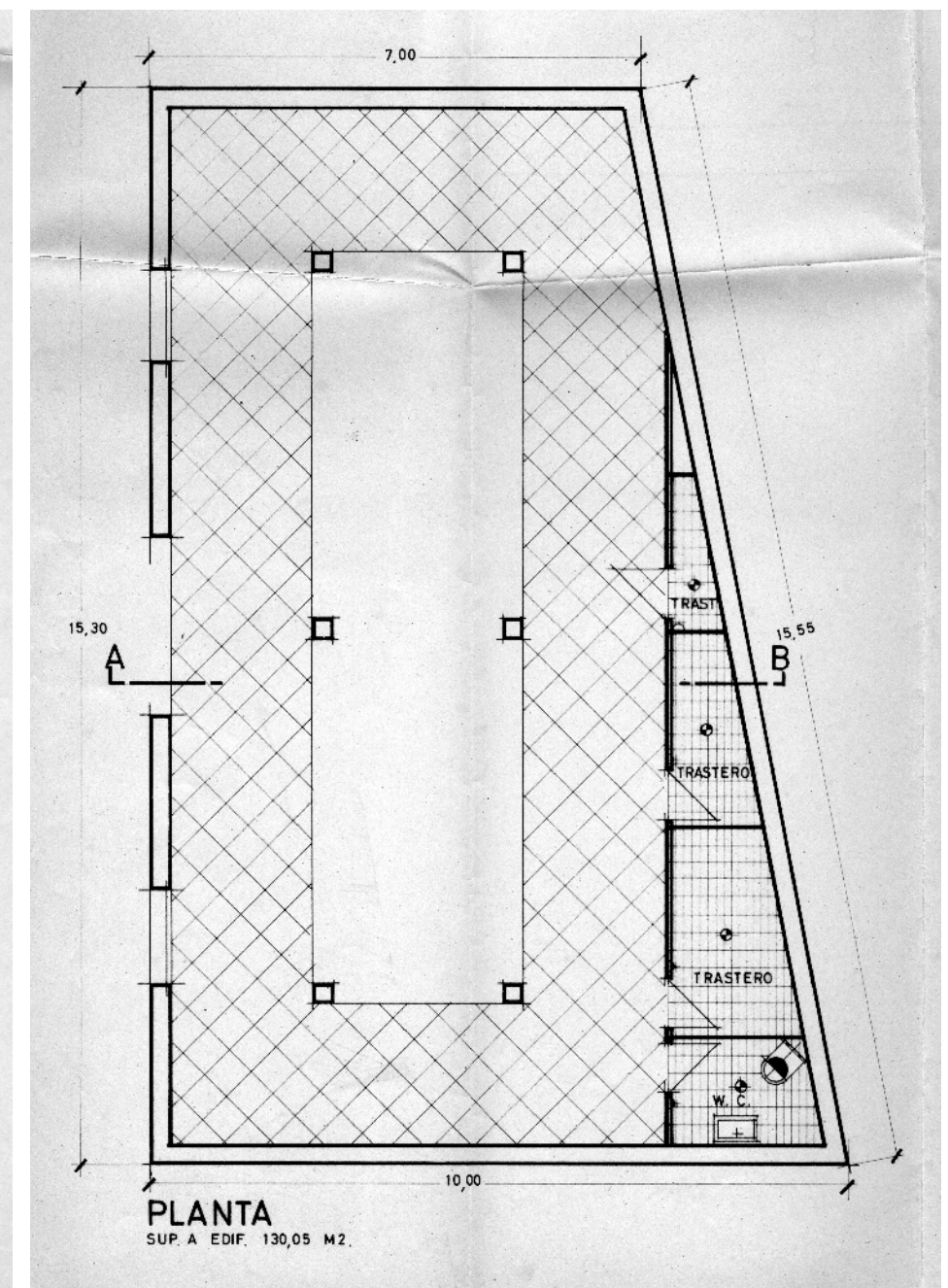
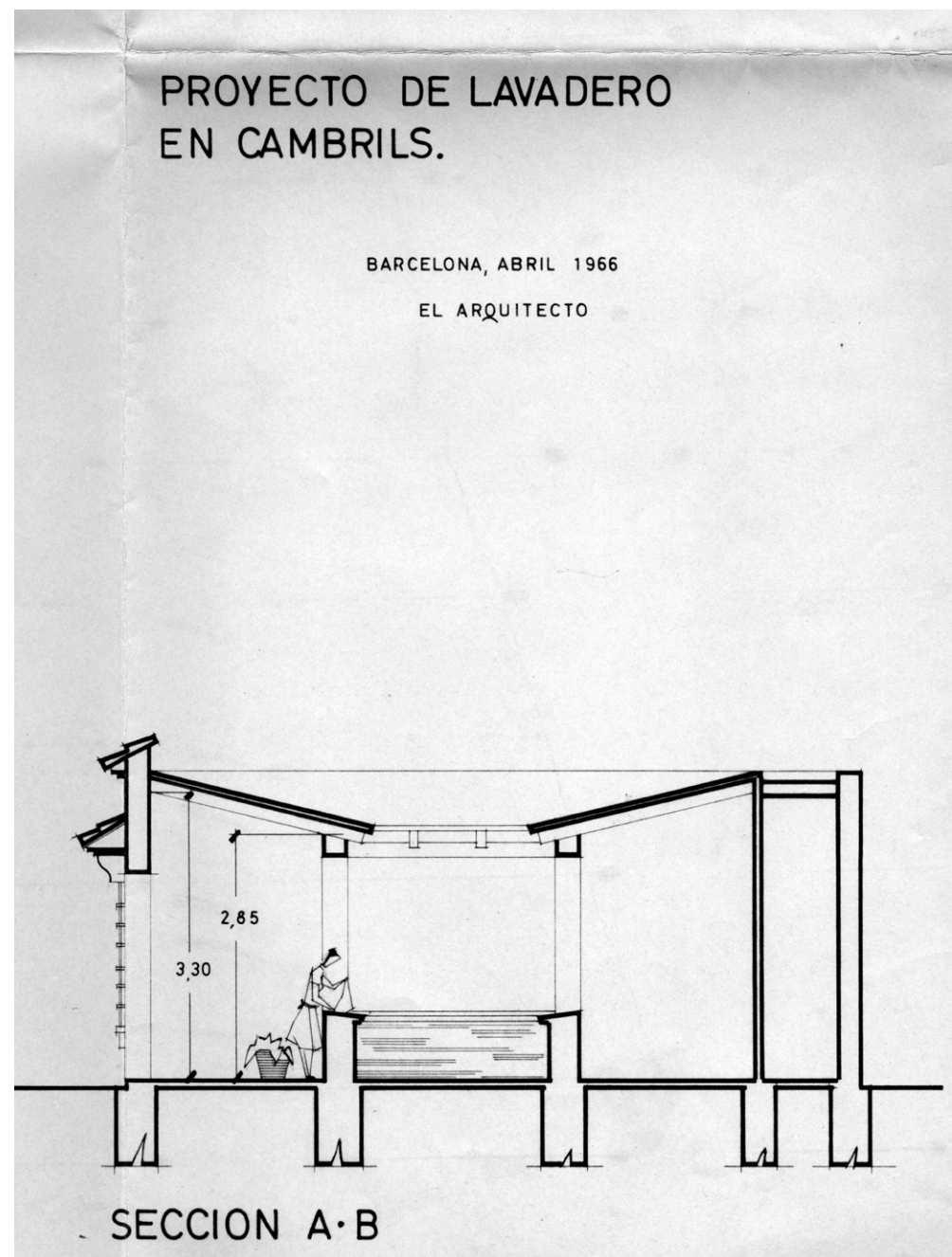
Fotografia Valveny (cap a 1920).

Arxiu Municipal de Cambrils. Cedida per Ramon Ortiga Vidal.

A l'Arxiu Municipal de Cambrils es conserva el plànol del projecte d'uns rentadors que no es van arribar a construir.

Ens mostra de quina manera es concebien, a mitjan segle XX, aquests equipaments. Observeu que, a més de la bassa central i el passadís cobert que l'envoltava, s'havien previst uns petits magatzems i uns serveis.

A més, com en molts altres rentadors, la coberta permetia recollir i aprofitar l'aigua de la pluja. Les parets que tancaven la bassa estaven rematades amb un safareig inclinat cap a l'interior per a facilitar la feina de les rentadores.

Plànol del projecte d'uns rentadors (1966)

Arxiu Municipal de Cambrils. Sèrie *fonts públiques i safareigs*. Sign. Top. CV 13-4

Agraïments:

Carme Vaquero Sentís
Josep Salceda Castells
Glòria Fornés Mateu
Ramon Ortiga Vidal
Josep Maria Montoya